

स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण)
पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था (वासो)

हागणदारीमुक्त ग्रामपंचायत प्रस्तावित मुख्य साधन संस्थेकडून जिल्हास्तरीय

पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
मंत्रालय, मुंबई

स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण)
पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था (वासो)

हागणदारीमुक्त ग्रामपंचायत प्रस्तावाची मुख्य साधन संस्थेकडून जिल्हास्तरीय

पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था, (वासो) यांच्या वतीने राज्यातील हागणदारीमुक्त ग्राम पंचायतीची पडताळणी मुख्य साधन संस्थाकडून करून घेण्याचे निश्चित करण्यात आले आहे.

हागणदारीमुक्त ग्रामपंचायत प्रस्तावाची मुख्य साधन संस्थेकडून पडताळणी प्रक्रिया

- स्वच्छ भारत मिशन अंतर्गत हागणदारीमुक्त ग्रामपंचायत पडताळणी साठी इच्छुक ग्रामपंचायती विहित नमुन्यात आपला प्रस्ताव आवश्यक जोडपत्रासह जिल्हा पाणी व स्वच्छता कक्षाकडे सादर करतील.
- जिल्हा कक्ष या प्रस्तावाची मुख्य साधन संस्थेकडून पडताळणी करून घेतील.
- संस्थांकडून उपलब्ध झालेल्या पडताळणी अहवाला आधारे जिल्हास्तर छाननी समिती शिफारस करेल
- संबंधित ग्रामपंचायतीने टप्पा २ दर्जा प्राप्त केल्याची घोषणा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद हे करतील.

हागणदारीमुक्त ग्रामपंचायत प्रस्तावाची मुख्य साधन संस्थेकडून पडताळणी

- हागणदारीमुक्त ग्रामपंचायत पडताळणी प्रक्रियेत अंतिम पडताळणी करून शिफारस करणाऱ्या संस्थेच्या ज्येष्ठ कार्यकर्त्याने समन्वयक म्हणून काम करणे अपेक्षित आहे.

- समन्वयक पडताळणी करणाऱ्या गटांशी नियमित संपर्कात राहतील. जिल्हा पाणी व स्वच्छता कक्ष आणि पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था (वासो) सोबत समन्वयातून त्या त्या जिल्ह्यातील पडताळणीचे काम करतील.
- हागणदारीमुक्त ग्रामपंचायत पडताळणी संदर्भातील प्रगती, आकडेवारी, अहवाल ई. संबंधी पत्रव्यवहार व संपर्काची जबाबदारी समन्वयकाची राहिल.

पडताळणी करणाऱ्या संस्थेची अपेक्षित भूमिका

- प्रत्येक पडताळणी गटात एक पर्यवेक्षक आणि दोन माहिती संकलक असणे गरजेचे आहे.
- ग्रामपंचायतीच्या कुटुंब संख्येनुसार त्यात आवश्यकतेनुसार वाढ करावी लागेल.
- सर्वेक्षण गटातील सदस्य पदवीधर असणे आवश्यक असून या सर्वांची स्थानिक भाषेची समज चांगली असावी.
- पर्याप्त मनुष्यबळ, कार्यालयीन साधनसामुग्री (संगणक, इंटरनेट, वाहन ई.) ची उपलब्धता
- हागणदारीमुक्त ग्रामपंचायत पडताळणी प्रक्रिया कालबद्ध असल्याच्या पार्श्वभूमीवर पडताळणी संस्थाना वेळेचे बंधन पाळावे लागेल

प्रस्ताव पडताळणी कामाची व्याप्ती

- प्रत्येक सहभागी प्रस्ताव पडताळणी संस्थेकडे द्यावयाच्या प्रस्तावांची संख्या संस्थेची क्षमता आणि प्रस्तावांची संख्या यावर अवलंबून असेल. या संबंधीचे सर्व निर्णय राज्यस्तरावर पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था (वासो) घेईल

प्रस्ताव पडताळणी कार्यक्षेत्र

- पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था (वासो) प्रस्ताव पडताळणीसाठी मुख्य साधन संस्थाना जिल्हाचे वाटप करून देईल. पडताळणी कामात सहभागी संस्थाना राज्यातील कुठल्याही जिल्ह्यात काम करावे लागेल.

प्रस्ताव पडताळणी कामाचे सनियंत्रण

- पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था (वासो) राज्यस्तरावर हागणदारीमुक्त ग्रामपंचायत पडताळणी प्रक्रियेच्या सनियंत्रणासाठी स्वतंत्र व्यवस्था निर्माण करेल. सहभागी संस्थानी निर्धारित केलेल्या पध्दतीने वेळोवेळी आपल्याकडील केलेल्या कामाचे अहवाल सादर करणे आवश्यक आहे

प्रस्ताव पडताळणी संस्थाकडून कामाची निर्धारित पध्दती

- प्रस्ताव पडताळणीचे काम दिलेल्या संस्थेला स्वतः संस्थास्तरावरच करावे लागेल. पडताळणी संस्था आपल्याकडील काम इतर संस्था/व्यक्तीकडून करून घेवू शकणार नाही. पडताळणी संस्थांनी आपले काम इतर संस्था/व्यक्ती कडे दिलेले आढळल्यास त्या संस्थेचे काम काढू घेण्यात येईल आणि अशा संस्थेला काळ्या यादीत टाकले जाईल.

प्रस्ताव पडताळणी व अहवाल पध्दती

- हागणदारीमुक्त ग्रामपंचायत पडताळणी प्रस्तावाची प्रत्यक्ष भेट देवून पडताळणी
- विहित नमुन्यात हागणदारीमुक्त ग्रामपंचायत पडताळणी प्रस्ताव पडताळणी अहवाल
- उघड्यावर विष्ठाआढळल्यास त्या जागेचे छायाचित्र
- शाळा, अंगणवाडी स्वच्छतागृह
- सांडपाणी व्यवस्थापन स्थिती दाखविणारी छायाचित्रे
- घनकचरा व्यवस्थापन स्थिती दाखविणारी छायाचित्रे
- सार्वजनिक हातपंपाजवळची स्वच्छता स्थिती दाखविणारी छायाचित्रे
- सार्वजनिक स्वच्छतेची स्थिती दाखविणारी छायाचित्रे
- प्रस्ताव पडताळणीचा सविस्तर एकत्रित अहवाल ज् निरीक्षणे, सूचना, अनुभव ई.

प्रस्ताव पडताळणी कामाचे शुल्क

अक्र	कुटुंब संख्या	पडताळणी शुल्क	कुटुंब सर्वेक्षण संख्या
१	२०० पर्यंत	३०००	२०%

२	२०१ ते ३००	३०००	२०%
३	३०१ ते ५००	३०००	२०%
४	५०१ ते १०००	४०००	२०%
५	१००१ ते २०००	४०००	२०% (कमाल २००)
६	२००१ ते ५०००	४०००	२०% (कमाल २००)
७	५००१ व अधिक	४०००	२०% (कमाल २००)

प्रस्ताव पडताळणीचे शुल्क वितरण

- प्रस्ताव पडताळणीचे शुल्क पडताळणी संस्थाना तीन हस्यात वितरीत केले जाईल. तसेच राज्यस्तर व जिल्हास्तर घोषणेसाठीचे पडताळणी शुल्क पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था (वासो) यांचेकडून संकलित व वितरीत केले जाईल.

हसा	कामाची स्थिती	हस्याची रक्कम
०१	३०% प्रस्तावाचे पडताळणी अहवाल सादर	एकूण रकमेच्या ३०%
०२	७० % प्रस्तावाचे पडताळणी अहवाल सादर	एकूण रकमेच्या ४०%
०३	१०० % प्रस्तावाचे पडताळणी अहवाल सादर	एकूण रकमेच्या ३०%